

Det kongelige kulturdepartement

postmottak@kud.dep.no

NB! Høringsuttalelsen er kun sendt til denne adressen.

HØRINGSUTTALELSE – NRK-PLAKATEN

Bokmålsforbundet har med forbauselse registrert at vi denne gang ikke sto på listen over høringsinstanser, men håper det skyldes en inkurie i departementet. Vi har imidlertid med interesse lest de foreliggende høringsdokumenter, og har følgende kommentarer:

1 **25 % nynorsk i NRK er unaturlig mye**

I dagens språksituasjon mener svært mange at er det både urettferdig, udemokratisk og et irritasjonsmoment at NRK fortsatt skal tvinges til å bruke 25 % nynorsk.

Statistikk fra GSI viser at nynorsk i grunnskolen er redusert fra 34 % (1943) til 12,5 % 2013. Utenfor Vestlandet er det kun 1,87 % nynorsk i grunnskolen.

I videregående skole, der elevene selv får velge hovedmål, faller nynorskandelen dramatisk. I år er det kun 6,2 % nynorsk i videregående skole.

Statistikk fra Vernepliktsverket (rekrutter) viser at mindre enn 8 % av rekruttene ønsker nynorsk (2013). Utenfor Vestlandet er tallet nå nede i 0,9 %.

På bakgrunn av ovenstående offisielle tall for de to målformenes tilslutning, burde nynorsk i NRK ikke være over 10 % (se vedlegg).

2 **Bruk av dialekter i NRK**

I dag er det mer eller mindre fritt frem for dialekter i NRK. Bokmålsforbundet får imidlertid en rekke henvendelser fra folk som ikke får med seg innholdet i programmene på grunn av en dialekt som er vanskelig å forstå. Her er nyhetssendingene spesielt utsatt.

Bokmålsforbundet er av den oppfatning at målet med nyhetssendinger er å spre nyheter til flest mulig, ikke å markedsføre dialekter. I den grad man finner at NRK bør gi informasjon om dialekter, bør slik informasjon gis i egne programmer.

På denne bakgrunn burde ansatte i NRK i større grad benytte standardisert talemål. Først og fremst for nyhetsformidling, men også for andre programmer der det er viktig forstå det som blir sagt.

3 **Bruk av bakgrunnsstøy**

For mennesker med hørselshemming av forskjellig slag, blant annet eldre, er bakgrunnsstøy et stort problem. Dette fortoner seg også som ganske meningsløst i mange tilfeller, og våre medlemmer spør ofte om hva som er hensikten. For eksempel i naturprogrammer skulle man tro det var tilstrekkelig å høre lyder fra den naturen man viser, i tillegg til kommentarer og teksting. Dette er tilsynelatende for stille for NRK, for i tillegg legger man på en monoton og støyende bakgrunnsmusikk som ikke kan ses å ha noen fornuftig mening. Bokmålsforbundet foreslår at NRK går inn for å redusere bakgrunnsstøy, og kun bruke dette hvor det kan dokumenteres å ha en hensikt.

4 **Bruk av dubbing**

Som seer kan man lære andre språk ved å høre på det som blir sagt, og sammenligne dette med oversettelse / teksting. Denne muligheten bortfaller ved dubbing. På denne bakgrunn mener Bokmålsforbundet at dubbing ikke bør benyttes, med unntak av programmer beregnet for barn under skolepliktig alder.

Bergen, 17.08.2014
Bokmålsforbundet
Steinar Øksengård (s)
formann

NB! Dette dokument har kun elektronisk signatur.

ELEVER MED NYNORSK SOM HOVEDMÅL I GRUNNSKOLEN (alle tall i %)

Utgitt av Bokmålsforbundet

Kilde: GSI

Side 1 av 2

Ar	Østfold	Akershus	Oslo	Hedmark	Oppland	Buskerud	Vestfold	Telemark	Aust-Agder	Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn & Fjord.	Møre & Romsd.	Sør-Tr.lag	Nord-Tr.lag	Nordland	Troms	Finnm.	Vestlandet	Utenfor Vestl.	Hele landet		
1910																							12,50	
1915																								12,70
1920																								18,10
1925																								18,30
1930																								19,50
1935	0,00	0,00	0,00	2,44	16,09	2,03	0,00	31,42	31,73	24,60	38,03	49,99	91,30	54,67	7,42	33,24	6,82	4,28	0,00					20,00
1943	0,00	0,00	0,00	2,95	41,99	10,28	0,00	35,82	29,11	31,37	55,07	59,88	95,12	80,52	28,72	61,70	28,01	43,36	-	68,52				34,00
1954	0,00	0,00	0,00	3,28	40,05	9,64	0,00	28,67	27,01	22,58	46,20	53,20	95,65	73,68	25,00	52,40	16,13	20,48	-	61,28				27,00
1968	0,00	0,00	0,00	0,30	27,50	5,40	0,00	24,20	18,30	10,30	31,90	48,60	94,70	62,40	8,20	24,40	1,40	-	0,00	-				19,10
1973	0,00	0,00	0,00	0,20	27,10	5,10	0,00	21,00	12,60	7,30	29,50	46,80	93,90	59,00	5,30	17,80	0,60	-	0,00	-				17,10
1976	0,00	0,00	0,00	0,30	26,20	5,10	0,00	19,70	9,60	5,60	29,10	46,50	94,10	57,30	4,50	14,30	0,50	0,10	0,00	-				16,50
1978	0,00	0,00	0,00	0,30	25,90	4,90	0,00	19,80	9,20	5,60	29,20	46,60	94,30	57,50	3,80	11,80	0,50	0,10	0,00	-				16,40
1985	0,00	0,00	0,00	0,30	25,10	4,90	0,00	19,50	9,60	5,10	30,80	48,60	95,00	58,70	1,30	7,50	0,60	0,50	0,00	-				16,70
1989	0,00	0,00	0,00	0,20	24,80	4,80	0,00	19,80	9,40	4,80	31,40	49,30	95,60	58,70	0,70	4,90	0,70	0,80	0,00	-				16,90
1995	0,00	0,00	0,05	0,20	24,10	4,63	0,00	20,75	8,36	4,75	30,85	48,23	96,15	56,78	0,27	3,51	1,34	1,20	0,00	48,89	3,63			16,45
1996	0,00	0,00	0,05	0,16	24,22	4,95	0,00	18,42	8,66	4,49	30,11	47,23	95,96	57,11	0,26	3,51	1,60	1,29	0,00	-	-			16,14
1997	0,00	0,00	0,00	0,02	23,05	4,55	0,00	19,13	8,34	4,91	29,67	46,54	96,59	56,07	0,11	3,27	0,39	0,86	0,00	-	3,33			15,88
1998	0,00	0,00	0,11	0,00	23,30	4,47	0,00	18,16	7,99	4,39	29,32	46,50	96,02	56,20	0,29	2,74	0,35	0,81	0,00	47,45	3,22			15,60
1999	0,00	0,01	0,12	0,00	23,02	4,48	0,00	17,58	7,81	4,42	28,78	45,67	96,54	55,46	0,29	2,51	0,29	0,82	0,01	46,63	3,12			15,22

ELEVER MED NYNORSK SOM HOVEDMÅL I GRUNNSKOLEN (alle tall i %)

Utgitt av Bokmålsforbundet

Kilde: GSI

Side 2 av 2

Ar	Østfold	Akershus	Oslo	Hedmark	Oppland	Buskerud	Vestfold	Telemark	Aust-Agder	Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn & Fjord.	Møre & Romsd.	Sør-Tr.lag	Nord-Tr.lag	Nordland	Troms	Finnm.	Vestlandet	Utenfor Vestl.	Hele landet
2000	0,00	0,00	0,09	0,00	22,46	4,44	0,00	16,92	6,85	3,03	28,34	45,15	96,43	54,87	0,27	2,07	0,23	0,56	0,00	46,22	2,91	14,93
2001	0,00	0,00	0,11	0,00	22,55	4,30	0,00	15,97	6,73	3,88	28,77	44,16	96,30	55,64	0,24	2,61	0,19	0,51	0,00	46,05	2,90	14,83
2002	0,00	0,00	0,09	0,02	22,00	4,09	0,00	15,71	6,77	3,93	28,25	44,01	96,43	55,43	0,10	1,54	0,12	0,40	0,00	45,78	2,78	14,65
2003	0,00	0,00	0,06	0,00	21,79	3,92	0,01	15,54	6,67	3,70	27,65	43,44	96,43	55,08	0,23	1,29	0,11	0,37	0,00	45,24	2,70	14,42
2004	0,00	0,00	0,06	0,00	21,33	3,89	0,01	15,22	6,77	3,71	26,86	42,44	96,36	55,02	0,21	0,98	0,09	0,31	0,01	44,53	2,64	14,20
2005	0,00	0,00	0,04	0,00	20,85	3,67	0,00	14,98	6,82	3,72	26,40	41,90	95,36	54,46	0,20	0,49	0,04	0,22	0,01	43,92	2,55	13,92
2006	0,01	0,00	0,03	0,00	20,83	3,45	0,00	14,72	6,70	3,41	26,10	41,79	96,73	54,24	0,15	0,31	0,03	0,26	0,01	43,71	2,48	13,86
2007	0,00	0,00	0,02	0,00	20,15	3,36	0,00	14,12	7,25	3,43	25,78	41,31	97,02	53,83	0,14	0,26	0,03	0,24	0,01	43,34	2,41	13,67
2008	0,00	0,00	0,01	0,00	19,85	3,05	0,01	12,89	6,41	3,49	25,19	40,59	97,13	53,40	0,12	0,20	0,03	0,24	0,00	42,70	2,27	13,37
2009	0,00	0,00	0,04	0,00	19,51	2,89	0,01	11,89	5,93	3,39	24,80	40,13	97,18	53,21	0,10	0,18	0,04	0,15	0,00	42,31	2,16	13,18
2010	0,00	0,00	0,00	0,00	19,08	2,84	0,00	11,06	5,61	3,29	24,51	39,69	97,25	52,47	0,09	0,19	0,04	0,06	0,00	41,84	2,06	12,96
2011	0,01	0,01	0,00	0,01	18,70	2,91	0,01	10,93	5,51	3,26	24,15	39,24	97,33	52,09	0,11	0,00	0,01	0,11	0,00	41,45	2,01	12,83
2012	0,00	0,01	0,00	0,00	18,14	2,78	0,00	10,59	5,37	3,24	23,61	38,73	97,43	51,51	0,11	0,00	0,00	0,05	0,01	40,79	1,94	12,59
2013	0,00	0,01	0,00	0,01	17,98	2,76	0,00	9,78	5,26	3,21	23,65	38,51	97,41	51,43	0,14	0,01	0,00	0,05	0,00	40,65	1,87	12,51
2014																						
2015																						

Med år 2006 menes skoleåret 2006 – 2007.

Vestlandet: Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal.

Kan gjengis med angivelse av kilde.

NYNORSK I GRUNNSKOLEN

2013 / 2014

		Bokmål	Nynorsk	Samisk	Andre	Sum	GSI total	% Nyn
1	Østfold	34 220	0	*)	208	34 428	34 428	0,00
2	Akershus	77 156	6	*)	483	77 645	77 647	0,01
3	Oslo	60 114	2	*)	653	60 769	60 769	0,00
4	Hedmark	22 168	2	*)	0	22 170	22 170	0,01
5	Oppland	17 809	3 903	*)	0	21 712	21 717	17,98
6	Buskerud	31 793	909	*)	190	32 892	32 904	2,76
7	Vestfold	28 815	1	*)	200	29 016	29 016	0,00
8	Telemark	17 914	1 959	*)	152	20 025	20 025	9,78
9	Aust-Agder	13 537	759	*)	136	14 432	14 432	5,26
10	Vest-Agder	22 145	738	*)	73	22 956	22 956	3,21
11	* Rogaland	44 978	14 199	*)	866	60 043	60 050	23,65
12	* Hordaland	37 982	23 873	*)	136	61 991	61 993	38,51
13	* Sogn og Fjord.	365	13 736	*)	0	14 101	14 101	97,41
14	* Møre og Romsd.	15 872	16 825	*)	16	32 713	32 713	51,43
15	Sør-Trøndelag	35 847	52	*)	2	35 901	35 904	0,14
16	Nord-Trøndelag	17 192	2	*)	9	17 203	17 214	0,01
17	Nordland	28 554	1	*)	1	28 556	28 578	0,00
18	Troms	19 358	10	*)	98	19 466	19 526	0,05
19	Finnmark	8 419	0	*)	0	8 419	9 142	0,00
	SUM	534 238	76 977	822	3 223	615 260	615 285	12,51
	GSI kontrolltall	534 238	76 977	822	3 223	615 260	615 285	12,51
	* Vestlandet		68 633			168 848		40,65
	Utenfor Vestlandet		8 344			446 412		1,87
	SUM		76 977			615 260		12,51
Vestlandets andel av antall nynorskelever totalt (i %):								89,16

*) Fylkestall ikke spesifisert.

Presentert av Bokmålsforbundet basert på tall fra GSI.

Kan gjengis med angivelse av kilde.

Antall påmeldt til eksamen våren 2013 i norsk hovedmål

	Bokmål	Nynorsk	Bokmål	Nynorsk	BOKMÅL	NYN	NYN
	Studief-	Studief-	Påbygg	Påbygg	TOTAL	TOTAL	%
	bered	bered					
Nasjon	33158	2343	13059	854	46217	3197	6,47
1 Østfold	1691	0	842	1	2533	1	0,04
2 Akershus	4217	8	1583	3	5800	11	0,19
3 Oslo	5110	21	1035	3	6145	24	0,39
4 Hedmark	1110	1	600	1	1710	2	0,12
5 Oppland	1138	64	525	13	1663	77	4,43
6 Buskerud	1855	10	739	3	2594	13	0,50
7 Vestfold	1614	0	805	0	2419	0	0,00
8 Telemark	1204	71	455	18	1659	89	5,09
9 Aust-Agder	731	13	336	1	1067	14	1,30
10 Vest-Agder	1385	6	432	3	1817	9	0,49
11 Rogaland	2742	224	1007	76	3749	300	7,41
12 Hordaland	2999	721	1215	298	4214	1019	19,47
14 Sogn Og Fjordane	90	662	64	271	154	933	85,83
15 Møre Og Romsdal	1175	508	656	159	1831	667	26,70
16 Sør-Trøndelag	2119	14	923	1	3042	15	0,49
17 Nord-Trøndelag	927	5	518	0	1445	5	0,34
18 Nordland	1444	2	657	2	2101	4	0,19
19 Troms	1187	7	473	1	1660	8	0,48
20 Finnmark	364	4	194	0	558	4	0,71
21 Svalbard	9	0	0	0	9	0	0,00
30 Utland	47	2	0	0	47	2	4,08
	33158	2343	13059	854	46217	3197	6,47

Kilde: Utdanningsdirektoratet, PAS